

KÜRESELLEŞME KARŞISINDA ANADOLU PEDAGOJİSİ (EĞİTİM SİSTEMİNDE YENİ BİR MODEL)

ANATOLIAN PEDAGOGY IN TERMS OF GLOBALIZATION (A NEW MODEL FOR THE ANATOLIAN PEDAGOGY EDUCATION SYSTEM)

Doç. Dr. Ahmet Akbaba

Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi, ahmetakbaba13@gmail.com

ÖZET

Anadolu pedagojisinin en temel hedefi; tarihte örnek ve saysız bilim insanı yetiştirerek bilime ışık tutan insan tipi misali, cesur, mert, cömert, sözüne güvenilen, erdemli, özelliklere sahip ülke sevdalısı, alp ve bilgin insan tipini yetiştirmektir.

Her millet ve devletin kendi kültür ve medeniyet anlayışına uygun bir eğitim felsefesi ve bu doğrultuda belirlenmiş bir ideal insan tipi mevcuttur veya olmalıdır. İdeal insan tipi belli olmayan devletler müstemleke devletlerdir. Kültürün köklerine ve ruhuna bağlı insan tipini yetiştiremeyen devletler başkasının boyunduruğu altına girmeye aday demektir.

Bu araştırmanın amacı; Alp vatansever cesur ve çalışkan bir insan tipi yetiştirebilmek için tarihi bakış açısıyla eğitimde yeni bir model ortaya koyarak uygulamaya ışık tutmaktır. Araştırma kaynak taraması ile yapılmış nitel bir araştırmadır. Araştırmanın evrenini Türk tarihi, eğitim uygulamaları oluşturmaktadır.

Anahtar kelimeler: Pedagoji, Anadolu Pedagojisi, Kültür, Küreselleşme. Eğitim, Milli

ABSTRACT

The main objective of the Anatolian Pedagogy is to train brave, courageous, generous, trustworthy, virtuous, patriotic, "Alp" type erudite individuals as the type of people who raised historical figures and numerous scholars that have shed light on science. Every nation and state must have an education philosophy that is in accordance with their culture and civilization understanding and there should be an ideal human type determined in this direction. The

countries that have not defined their ideal citizen type are the countries condemned being exploited. The countries unable to cultivate human traits that are loyal to the roots of their culture and soul are obliged to be yoked by others. The purpose of this research; In order to train "Alp", patriotic,

courageous and hardworking people, shedding a light on the practice by putting a new model in education in terms of historical perspective. The qualitative designed research constructed as a literature review. The study's universe constitutes Turkish historical education practices.

Keywords: Pedagogy, Anatolian Pedagogy, Culture, Globalization. Education, National

1. GİRİŞ

Eğitim bir devletin kalkınmasının temelidir. Bir devletin en önemli zenginlik kaynağı eğitilmiş insan kaynaklarıdır. Kalkınmasını gerçekleştiren devletler eğitim

sorunlarını büyük ölçüde çözmüşlerdir. İnsana yapılan yatırım en karlı yatırımdır.

Eğitime ayrılan kaynakların israf edilmeden çağdaş bilimi yakalamak ve bilim üretmek amacıyla kullanılabilmesi için eğitim yöneticilerinin denetleyicilerin ve uygulayan öğretmenlerin çok iyi yetiştirilmeleri gerekmektedir. Eğitim; sosyal, ekonomik ve kültürel değişmeyi etkileyen, toplumun geleceğine yön ve şekil veren bir kurum ve süreç olarak kabul edilmektedir (Özdil 1973).

İnsan Kaynakları Yönetimi (İ.K.Y.) de uygun ehliyetli liyakatli insanı bulma ve örgüte çekme, örgütteki insanı yetiştirme, yönlendirme -motive etme, yönetme ve onun iş doyumunu ve psikolojisini sağaltarak örgütün insan uzantılarını da kazanma ve örgüt amaçlarını etkili bir biçimde gerçekleştirme işidir. Kaliteli, etkili ve verimli bir eğitim, çağdaş demokratik ve laik bir devletçilik anlayışının ürünüdür. İ.K.Y.deneme yanılma yoluyla başarı kazanılmasına meydan vermeden, insanı bilgilendirmektedir. İ.K.Y.de öğretme, yetiştirme problemleri birlikte çözüme, örgütü ve işini sevdirmeye örgütsel bağlılık ve bütünleşme, benimsetme amaçları içselleştirme iş ve örgütüyle özdeşleşme olma hali vardır.

İ.K.Y. de örgüt ikliminin sevgi saygıya, sosyal ve samimi duygulara dayandırılması vardır. Örgütte yönetici -memur, yönetici -işçi, işçi-işçi vs. İlişkileri sevgi, saygı üzerine kurulmuştur. Okulda müdür ile öğretmenler, memurlar, hizmetliler, öğretmenler arası ilişkiler, öğretmen -memur ve hizmetli, hizmetli-hizmetli, hizmetli -memur ve amir ile personel -öğrenci, öğrenciler arası ilişkiler, öğrenci veli ve tüm personel arasında samimi sevgi ve saygıya dayalı bir ortam vardır bu ortamı yönetici oluşturur. Yönetici, güç kaynaklarından bilgi ve yönlendirme -etkileme gücünü, makam, mevki, ödül ve ceza gücünden çok daha fazla kullanır.

Eğitim sisteminin en önemli dinamiklerinden olan eğitim yönetiminin kalitesi, eğitiminin daha iyi değerlendirilerek uygulanmaya konması, ülke kalkınmasını da beraberinde getirecektir. Eğitim yöneticileri öğrencileri kapasiteleri oranında ve ilgi istidatları doğrultusunda yönlendirerek yetiştirme ve verimliliği artırma zorundadırlar. Bu amaçla üstün beyin gücümüzün klasik eğitim anlayışı içerisinde heder edilmemesi ve en iyi şekilde değerlendirilmesi kaliteyi ve verimliliği de kalkınma ve büyümeyi de beraberinde getirecektir.

Eflatun, üstün zekâlı çocukların eğitimi konusunda Republic adlı eserinde üstün zekâlıların toplumu yönetmeleri için daha yüksek bir eğitiminden geçirilmelerini tavsiye etmektedir (Cornfort, 1972). Bilgi teknolojilerindeki ilerlemeler, paranın olması, insan gücünün fazlasıyla olması, üstün zekâlı insanların çokluğu vs... tek başlarına yeterli midir? Bunların hepsi bir arada bulunsa bile yeterli değildir, bu faktörleri bir araya getirip kaliteli eğitim verilmesini sağlayan belli amaçlar doğrultusunda ve etkili bir biçimde yönetecek mükemmel yetiştirilmiş eğitim yöneticilerine ihtiyaç vardır.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Bu araştırmanın amacı; Alp vatansever cesur ve çalışkan bir insan tipi yetiştirebilmek için tarihi bakış açısıyla eğitimde yeni bir model ortaya koyarak uygulamaya ışık tutmaktır. Araştırma kaynak taraması ile yapılmış nitel bir araştırmadır. Araştırmanın evrenini Türk tarihi, eğitim uygulamaları oluşturmaktadır.

2.1. Mevcut Eğitim Sistemine Genel Bir Değerlendirilmesi

Son yıllarda Türkiye de devleti oluşturan alt sistemlerde önemli gelişmeler olmasına rağmen eğitim sistemimizde diğer sektörlere nazaran önemli gelişmeler kaydedilememiştir.

Türk eğitim sistemi Cumhuriyetin ilk yıllarından beri yabancı uzmanlarca şekillendirilmiş batı ve ABD kaynaklı eğitim sistemleriyle düzenlenmiştir. Batı kaynaklı sömürgeci eğitim sistemleri milli bünyeye uymadığı için veya biinçli olarak arızalı düzenlenmiş, eğitim sisteminin sorunları gittikçe artarak devam etmiş bilim ve teknolojiye dünyadaki layık olduğu yeri alamamıştır.

Türk Eğitim sistemi için belirlenen genel ve özel amaçlara, amaçları gerçekleştirecek uygulamada programlar düzenlenemediği için hiçbir zaman bu amaçlara ulaşamamıştır. Eğitim sistemini oluşturacak ve eğitim sistemine yön verip amaçları gerçekleştirecek temel uygulama sürecini oluşturacak faktörleri belirlenemediğinden ezberci eğitim sistemiyle millet uyu yavrum uyanack günler var veya uyu uyu yat uyu denerek hep uyutulmuştur.

Bu çalışmanın asıl amacı küresel dış güçlere bağımlı sömürgeci insan yetiştirme amaçlı Türk eğitim sistemine milli ve yerli Türk kültür ve tarihine uygun süreç boyutunda yeni bir model sunmaktır.

3. BULGULAR VE YORUM

3.1. Yapı Boyutu

Türk pedagojisinin en temel hedefi; cesur, mert, cömert, Şözüne güvenilen, erdemli, özelliklere sahip Ülke sevdalısı, Alp, insan tipini yetiştirmektir.

Her millet ve devletin kendi kültür ve medeniyet anlayışına uygun bir eğitim felsefesi ve bu doğrultuda belirlenmiş bir ideal insan tipi mevcuttur veya olmalıdır. İdeal insan tipi belli olmayan

devletler müstemleke devletlerdir. Kültürün köklerine ve ruhuna bağlı insan tipini yetiştiremeyen devletler başkasının boyunduruğu altına girmeye aday demektir. Öylese erdemli Vatandaş, Alp, insan tipin yeyiştirecek bir eğitim sistemi olmalıdır.

Eğitim bir milletin geleceğini şekillendiren bir eylemdir. Hedefi insan bedeni ve aklını terbiye etmektir. Formal ve informal şekilde yürütülen eğitimin, formal boyutu nasıl şekillendirilmelidir? Sorusu eğitim sisteminin temellerini oluşturur.

Eğitim, bir ülkenin ve insanların, geleceğe ait ümididir. İnsan kendi çektiği sıkıntıların çocuklarına iyi bir istikbal sağlayacağı, beklentisiyle her türlü fedakârlığa katlanır. Eğitimle, öğretimle ilgisi olmayan tek aile gösterebilir misiniz? Lakin herhalde eğitiminden şikâyet etmeyen tek aile hatta tek kişi bile yoktur. Türkiye 'de eğitim sistemi bütünüyle tıkanmış eğitim ve öğretim kurumlarında sayı ve kalite bakımından iyileşme sağlanamamıştır. Orta halli ve dar gelirli aileler için eğitim, çocuklarının geleceği için bir ümit kapısı olmaktan çıkmış, maddi bir yük ve eziyet haline gelmiştir. Mevcut şartlarla bu eğitim sistemi ile geleceğin Türkiye'si için gerekli insan gücünü yetiştirmek mümkün değildir. (Tozlu 2003). Eğitim, belli amaçlara göre insanların davranışlarını planlı olarak değiştirilmesi ve geliştirilmesinin yasa ve ilkelerini bulmaya ve bu amaçla teknikler geliştirmeye çalışan bir bilim dalıdır (Fidan ve Erden.1993).

Yapı boyutunda en önemli faktörlerden birisi öğrencinin ilköğretim 4. Sınıftan itibaren ilgi kabiliyet ve zeka tipinin tesbit edilerek yönlendirme eğitiminin işlevsel hale dönüştürülmesidir. Yapı boyutu okul öncesi eğitimin zorunlu olduğu 4+4+4 eğitim sistemi şeklinde yönlendirme amaçlı düzenlenmiş liseler ve gene bu liselerin devamı olacak şekilde gruplandırılmış tüm seçme ve yerleştirmeye yönelik sınavların kaldırıldığı bir yapıdır. Üstün zekalı çocukların eğitimi içinde Enderun Mektepleri türü okullar da ayrıca Yapay Zeka konularında eğitim kurumları açılmalıdır.

3.2. Süreç Boyutu

3.2.1. Anadolu Pedagojisinde Formal Eğitimin Temelleriyle İlgili Yeni Model

1- Yönetimde Yerelleşme: Öğretmenliğe alma da istihdamı da sözleşmeli olmalı. Örneğin; İl'e 200-tane sınıf öğretmeni mi lazım o ilin Valiliği, Milli eğitim Müdürlüğü birleşip ilan verecek. Diyecek ki;

1. Emekli olana kadar bizde istihdam edilecek, bizim öğretmenimiz olacak (İller arası becayiş hakkı saklı olabilir).
2. Lisans mezunu olacak, yüksek lisans tercih sebebimizdir (fazla müracaatlarda lisans başarısına bakılabilir).
3. Göreve alındıktan sonra sözleşmelerin yenilenmesi için, bu öğretmenin makaleleri, kitap yayınlaması vs... ölçütlerden olacak.
4. Bir diğer ölçütümüz öğrenci memnietidir. Ayrıca bu öğretmen ders anlatabiliyor mu? Öğrencilerle iletişim kurabiliyor mu?

Öğrenciyi motive edebiliyor mu? Veli ile ilişkileri nasıl? Çevre ile diyalogu nasıl? Çevrenin desteğini alıyor mu? Okul müdürü öğretmenden memnun mu? Benim denetimini yaptığım müfettişim (Eğer varsa, şimdi teftişi kaldırdılar ya o da ayrı bir darbe oldu eğitime), bunlar öğretmenden memnun mu? Sonra sözleşme bunlara göre yenilenecek. Nitelikli eğitim bu şekilde donelerle öğretmeni alıp istihdam ederseniz onada güzel maaş verirseniz o öğretmen artık dört elle çalışır, işin içersine girer.

Eğitim politikalarının belirlenmesi, programların oluşturulması ve denetim hizmetleri elbette merkezi yönetim tarafından yapılmalıdır ancak öğretmen alımları mutlaka yerel yönetimlere devredilmeli ve öğretmene okul yönetimiyle ilgili karar alma ve alınacak kararlara katılma yetkisi verilmelidir.

Özel okul açmak isteyen öncelikli olarak öğretmenlere, devlet yer temini ve finansal destek başta olmak kaydıyla her türlü desteği verilmelidir. Devlet eğitimde özelleştirmeyi hızla teşvik etmelidir. Fiziki uygunluğu olan okullar okulda çalışan öğretmenlere devredilmeli, özelleştirilmelidir.

Bu uygulamalar, tayin furyasını bitirecek, vekil ve stajyer öğretmen uygulamasını sona erdirecek, eğitimde büyük ölçüde kalite sorununu çözecek devletin bu alandaki yükünü büyük oranda azaltacaktır.

2- Eğitim Yönetimi: Ülkemizde maalesef Eğitim Yönetimi halen bir meslek haline gelememiştir. Akşam ilköğretmeni olarak uyuyan bir öğretmen sabah Mili eğitimin en üst düzey yönetimlerinden birine yönetici olarak atanmış şekilde uyanabilmektedir. Eğitim yönetimi ve okul yönetimi; kamu yönetimi, işletme yönetimi ve sınıf yönetimi gibi bir uzmanlık alanıdır. Yönetim bir eğitim alanıdır ve bilimsel ilkeleri vardır. Liderlik özelliği taşımayan, Yönetim Psikolojisi bilmeyen Yönetimin ilkelerini, fonksiyonlarını, iletişim ve kitle psikolojisini bilmeyen okulu, öğretmeni, çocuğu, veliyi vs... bilmeyen öğretmenlerden okul müdürü olabilir mi? Aynı eğitimden geçenler arasından, çoğunluklarda siyasi tercihlerle okul yöneticisi atanamaz. İşletme eğitimi alan insanlardanda eğitim yöneticisi veya okul yöneticisi olmaz. Yapılması gereken öncelikli olarak tezsiz eğitim yöneticisi yetiştiren yüksek lisans programları seferberliği başlatarak mevcutları eğitimden geçirmek. Daha sonra da isteğe bağlı olarak tezli eğitimi etkin kılmak harici alan mezunlarını kesinlikle eğitim sektörüne sokmaktır. Öğretmenlerden bu alanda eğitim alanlar içinden, başarısına ve liyakatına göre veya sınavla, Milli Eğitimin en üst makamlarına atama yapılmalıdır.

3- Yönlendirme; Bireyin geleceğine istikamet belirleme ve planlamadır. Bireyin ilgi duyduğu alanlara sevk edilmesidir. Bireyin zekâ tipine uygun eğitime yönlendirilmesidir. Yönlendirme eğitimi, bireyin eğitiminde dikkate alınması gereken en önemli konulardan biri sayılmalıdır. Yönlendirme aynı zamanda bireyin kendi zekâ tipi, ilgi, istidadı doğrultusunda kabiliyeti ve gücü kadar eğitimden istifade etmesi ni sağlamadır. Her bireyin algılama düzeyi, anlama kapasitesi, olaylara ve durumlara yaklaşma tarzı farklılık gösterilmektedir. İnsanlar bireysel olarak birbirlerinden farklılıklarla donanık olarak yaratılmıştır. Bireyin kendi bireysel farklılığının, farkında olması; kendini tanıması ve gerçekleştirme için önemlidir. Bireyin kendini gerçekleştirme ihtiyacı eğitim sayesinde ve eğitiminin seviyesine bağlı olarak sağlanabilir. Bireyin bireysel farklılığının farkında olması kendini bilmesi güçlü ve zayıf yönlerinin tanınması, tehdit ve fırsatlarını önceden öngörmesinde yardımcı olmaktadır.

Yönlendirme eğitimi zeka tiplerinin tesbiti ile yapılmalıdır. Aile, ilk 4 sınıfta çocuğu okutan öğretmen ve rehberlik servisleri iş birliğiyle çocuğa değişik zamanlarda uygulanarak ortalaması alınan ilgi testleri sonuçlarına göre birlikte aile tatmin edilerek zeka tipi tesbit edilmelidir. Milli Eğitim Bakanlığınca daha önceden tüm ortadereceli okullar ile yüksek öğretim kurumları zeka tiplerine uygun gruplandırmalara ayrılmalıdır. Mekanik zekaya sahip çocukların gidebileceği okullar; Teknik meslek liseleri, üniversitelerden de her türde mühendislikler, Fen fakülteleri, Toplumsal zekaya sahip çocukların gidebileceği, liseler anadolu lve benzeri gruplandırılmış liseler, üniversitelerse Hukuk, Kamu Yönetimi, Siyasal Bilimler eğitim ve edebiyat fakülteleri vs. gibi. Orta öğretim kurumları ve bunların üst öğretim alanları da birbirini tamamlayan ve destekleyen alanlara ayrılmalıdır. Örneğin çocuğun ilk okulda zeka tipi estetik zeka olarak belirlendi bu çocuk resim, müzik, beden eğitimi, güzel sanatlar, konservatuar vs. alanlarına yöneltilmeli, orta okulda temel eğitim devam etmeli lise çocuğun tercihihine göre alanıyla ilgili seçtirilmeli, ve üniversite gene aynı alanda çocuğun cv si ne uygun olarak belirlenmeli ve eğitim alması sağlanmalıdır. Bu alanlardaki okul veya bölümlerden de çocuğun tercihihine bağlı olarak yatay geçişler sağlanmalıdır. Çocuğa zeka tipine uygun okullardan birinde okuma hakkı verilmeli bu alandaki okullardan da daha çok istediği bir alan varsa gücü yetiyorsa istediği okula yatay geçişlerde sağlanmalıdır. Bu öneri çoklu zeka kuramını da dikkata alan üniversitelerin yüzbinlerce boş kalan kontenjanlarını da önleyecek bir uygulamadır. Bu sistemin uygulanması günümüzdeki dersane sorununu, Tartışılan TEOK turü veya ÖSYM nin yaptığı seçme ve yerleştirmeye dayalı tüm sınavları ortadan kaldıracak tamamen sınavsız bir eğitim sistemi oluşacaktır.

4- Seviye Sınıfları veya Sınıf içinde Seviye Gruplarıyla eğitim:

Her çocuk bireysel olarak birbirinden farklıdır. Çocukların yetenekleri gelişme hızları, zekâ tipi ve seviyeleri, ilgi ve istekleri birbirlerinden farklıdır. Eğitim ve öğretim kurumları bu farklılıkları

ortadan kaldırma ve hepsini birbirine benzetecek eğitim ve öğretim, yerine her öğrenciye; ihtiyaç, seviye ve özelliklerine uygun sınıflarda eğitim ve öğretim imkânı sağlamalıdır.

Hiç bir çocuk, kapasitesinin, seviyesinin üstünde ve altında çalışmalara zorlanmamalıdır. Öğrenme, karşılıklı etkileşim, deneme yanılma, gözlem ve dayanışma ile ortaya çıkar. En iyi etkileşim ise aynı yetenek ve seviyedeki öğrenciler arasında oluşmaktadır. Çocuklar daha ziyade başkalarının islediklerini değil kendi ilgi duyduklarını öğrenirler. Bu nedenle öğretim faaliyetleri ve sınıf çalışmaları organize edilirken öğrencilerin bireysel farklılıkları seviyeleri ilgi ve ihtiyaçlar gibi özellikleri dikkate alınarak düzenlenmelidir.

Öğrenci seviyeleri dikkate alınmadan müfredata uygun olarak hazırlanan planlar A, B, C, D sınıflarında uygulanmamalıdır. Bu uygulama insan aklına ve bilime aykırı bir uygulamadır. Yaptığımız gözlem ve deneylerde karma sınıflardaki zeki öğrenciler, normal sınıflarda kendi ilgi istek ve yeteneklerini sınıfın genel havasına adapte ettiğinden sonuçta var olan yeteneklerinin geliştirilmesi yerine köreltilmesi sonucu ortaya çıkmaktadır.

Bilim ve teknik alanındaki gelişmelerden sınıftaki frenleyici ortam nedeniyle lokomotif öğrenciler gerektiği kadar haberdar olamamaktadırlar.

Müfredat dikkate alınarak hazırlanan, ortalama planlar, zeki öğrencilere basit geldiğinden öğrencilerde, ders çalışmada isteksizlik, motivasyonda azalma, derslerde mızıkçılık yapma, başkalarının dikkatini dağıtma davranışları, sınıfta gizliden gizliye oyunlar oynama, can sıkıntısından bahsetme, derste başka işlerle uğraşma, enerjisinin başka alanlara yöneltmesi (çetecilik vs.) gibi davranışlar içerisine girebilmektedir.

Seviye sınıflarında; İşlenen konular öğrencilerin seviyelerine uygun olduğu için daha çabuk kavrayıp yeni durumlara uyumda rahatlık hali oluşabilmektedir. Motivasyon olayı yüksek olduğu için derslere katılmalar daha fazla olabilmekle çoğunlukla seviyenin üstünde ve kaliteli bir öğretim yapılabilmektedir. Sınıflarda zaman zaman seviye grupları da oluşabilmekte bu uygulama da aynı zamanda emek ve zaman neden olabilmektedir. Bu uygulama faydalı bir uygulama olmasına rağmen öğretmen başarılı öğrencilerle ders işleme durumunda diğer grubun eğitim öğretimiyle yeterince ilgilenememesi gibi sakıncalı bir durumun ortaya çıkmasıdır.

Karma sınıflarda seviyeye göre üstün durumdaki çocukların sınıf içi davranışlarında görebilecek olumsuzluklar: Sorumlulukta gevşeme ve zamanla iyi dinleme alışkanlığında azalma. Öğretmen tarafından yeterli rehberlik yapılamadığından öğrenme merak ve hevesini geliştirememesi, sınıfın orta seviyesine uyum sağlaması gerekliliğinden daha fazla bilgi edinme, araştırma yapma, muhakeme etme, fikir üretme, icat yapma yeteneğinde yeterli gelişme sağlanamamakta, kişisel görev ve sorumlulukla kendi kendisiyle veya sınıftaki en iyilerle yarışma duygusu hakim olmadığından daha başarılı olamamaktadırlar.

Seviye sınıflarında görev alacak öğretmenler okulun başarısı kanıtlanmış öğretmenleri arasından seçilmeli hizmet içi eğitim kurslarından geçirilmeli başarılı oldukları takdirde aynı sınıfta tekrar görevlendirilebilir. Başlangıçta Seviye sınıflarının oluşumunda baskı unsurlarını yok etmek için veli toplantıları yapılmalı, veli - öğretmen-okul ilişkileri sağlıklı zeminlere çekilmeli, veliler aydınlatılmalı ve bu olayın gerekliliğine inandırılmalıdır. Alt gruptaki başarı gösteren öğrenciler öğretim yılı sonunda üst guruba geçebilmeli.

5- Değerler Eğitimi; Değerler eğitimi, değişik platformlarda ele alınmasına rağmen uygulamada gereken yeri alamamış bir konudur. Değerler toplumları ayakta tutan kaynağı dine dayalı önemli duygu ve davranışlardır. Aile ve korunması, vatan sevgisi, yaşlılara, Ana'ya sevgi ve saygı, komşularla yardımlaşma, fakirlere yardım, akrabayı ziyaret gibi inanç temellerimizde karşılığı bulunan duygu ve davranışlar Bizim için önemli değerlerdir. Değerler daha ziyade ailede, okulda ve çevrede kazandırılır.

Değerler eğitimi, özlemini duyduğumuz erdemli, yerli ve milli insan tipinin yetişmesine vesile olur. Okulların ders müfredatı, ilgili programlarda değerler eğitimine yer verilmeli ve uygulanmalıdır.

Değerlerimiz Hayat Bilgisi dersi gibi bir ders olarak formal eğitim kapsamında programı yapılarak okullarımızda mutlaka okutulmalıdır. Değerlerin kazandırılması sürecinde, değerler eğitiminin hedef ve amaçları okulda yürütülecek olan faaliyetler planlanırken; okul, öğretmen ve ailelerin değerler eğitimi kapsamında, etkin bir şekilde rol almaları için gerekli çalışmalar yapılmalıdır.

6- Yabancı Dil Eğitimi: Ülkemizde yabancı dil öğretiminde somuttan soyuta, bilinenden bilinmeyene ilkelerine uygun ezber yöntemiyle öğretim yapılmasıdır. Öğrencilere çok akıcı, ala geyik misali milli tekerlemeler, bayrak gibi şiir, şarkı, türkü ve marşlarımız ezberletilerek işe başlanmalı, ezberlenen şiir, tekerleme ve şarkılar ne ezberletilmişse onlar yukarıdaki ilkelere uygun olarak ham madde olarak alınıp yeni cümleler kurularak dil öğretimine devam edilmeli Lise dönemine kadar bu çalışma sürdürülmeli belli bir mesafe kaydedildikten sonra fiiller zamanlar ve diğer dil kuralları öğretilmelidir. Bu yöntem ülkemizdeki dil öğrenememe sorununu büyük ölçüde çözeceği görülecektir.

7- Sınavların Yapılması: Okullarda uygulanan yazılı sınavları ders öğretmeni yapmamalı il ve ilçe bünyesinde “soru bankası birimi” adı altında yeni bir birim oluşturulmalı ve sınav yapma yetkisi öğretmenden alınarak bu birime verilmelidir. (bu birim iki görevli ve bir bilgisayardan oluşur). Her okul kendi türleri arasında değerlendirmeye tabi tutularak kendi okul türleri arasında yazılı programı il ya da ilçenin soru bankası birimi tarafından hazırlanarak okula önceden bildirilmelidir. Dersi anlatan öğretmen bile yazılı sorularını görmemelidir.

Sınavlar bittikten sonra öğretmenler kendi okul türlerinde ve branşlarında öğrencilerin sınav sonuçlarına göre başarı değerlendirilmesine tabi tutulmalıdır. Öğrencilerin sınav başarılarına göre öğretmenler başarılı ya da başarısız sayılmalıdır. Başarılı öğretmenler ödüllendirilmeli, sınav başarısı düşük olan öğretmenler ise sınıfı geri besleme derslerine alınmalı, öğretmeni de hizmet içi eğitimden geçirilmeli bir anlamda cezalandırılmalıdır. Başarılı öğretmenlere maddi anlamda katkı sunulmalıdır.

Bir diğer bakış açısıyla; yazılı sınavda hangi soruların çıkacağını bilmeyen ve merak eden bir öğretmen dersini keyfine göre ders anlatmak yerine başarısız olmamak ve verilen ödüllerden faydalanmak için daha verimli ders anlatmaya başlayacaktır. Bu uygulama ile öğretmen derste başarısız olmamak için kendini yetiştirmek ve mutlaka derse hazırlıklı gelmek durumunda kalacaktır. Bu durum kaliteyi artıracaktır. Böylece dersaneler okullara alternatif olmaktan çıkacaktır.

8- Çantasız Eğitim: İlkokul 1, 2 ve 3. Sınıflarda mutlaka çantasız eğitim uygulamasına gidilmelidir. Çocuklarımız kendisi kadar ağır çantasını; evden okula, okuldan eve taşıyarak kemik ve kas yapısının bozmasına, boyunun kısa kalmasına neden olabilmektedir. Çocuk sadece okulda ve ders saatlerinde öğretim ve öğrenme süreciyle karşılaştırılmalıdır. Çocuk okul dışındaki zamanında yediği yemek ve içtiği su kadar değerli, bolca oyun oynamalı, gezip tozmalı eğlenmeli ve dinlenerek okula gelip çantasını çıkarıp derse başlamalıdır.

9- Öğretimde paralellik; Dersler birbirini tamamlayan ve birbirini destekleyen bir yöntemle işlenmelidir. Öğrenciler öğrendiklerini diğer derslerle ve günlük hayatla ilişkilendirebilir. Dersler arası ilişkilendirme konuyu somutlaştırır ve kalıcılığı sağlar. Öğrenciler, farklı derslerde edindikleri bilgilerin birbirleriyle bağlantılı olduğunu fark eder.

Dersler arası ilişkilendirme zaman sıkıntısını ortadan kaldırır, öğrencilerin bilgi transferi yapmasını sağlar. Dersler arası ilişkilendirme öğrencilerin derse karşı ilgilerini artırır, öğrencilerin olaylara farklı bakış açısı geliştirmelerini sağlar, öğrencilerin sebep-sonuç ilişki kurmalarını sağlar. İlişkilendirme faaliyetlerinin eğitsel hedeflere yönelik olmasına da dikkat etmek gerekir.

Öğrenciler bir konunun diğer alanlar ile ilişkilendirilerek sunulmasında, geleneksel sınıf ortamlarından daha çok zevk alırlar ve motivasyonu artırarak pekiştirmeye yardımcı olur. Toplulaştırma modelleri öğrencilerin; görme, işitme ve dokunma ile ilgili algılarını birleştirir ve bütünlük psikolojisine uygundur. Öğretimde paralellik ilk ve orta okul ders konularının güncellik ilkesinde sunulan ilkelerin ders ler bazında uygulanmasından ibaret o uygulamanın genişletilerek tüm derslerde uygulanmasını önermektedir.

10- Ödevler: Ülke ve toplum geleceği adına bu denli öneme sahip olan çocukların, toplum içerisinde bilişsel, duyuşsal ve psikomotor davranışlarının daha da gelişmesi için verilen ve çok tartışılan ödev verme. 1, 2 ve 3. Sınıflarda çantasız eğitim yapılmalı, kesinlikle yazıya dayalı ödevler verilmemelidir.

Bu çantasız eğitim hem çocuğun psikolojik, hem de fizyolojik gelişmesine yardımcı olacaktır. Çocuk çantasını okuldan eve evden okula taşımamalı okuldan çıkınca eve gitmeli, oynayıp gezmelidir, öğretim işi sadece okulda belirli sürelerde yapılmalıdır. Birinci sınıfta alıştırmaya niteliğindeki ödevler verilmektedir. Bunun sebebi birinci sınıfın temel becerilerin kazanıldığı bir sınıf olmasıdır.

Öğretmenleri konuyu detaylı inceleme, genişletme, diğer konularla ilişkilendirme türü ödevleri ikinci sınıftan itibaren verilmeli. İlk sınıflarda verilen ödevler, çocuğun aklına okula gideceği sırada gelmekte çocuk ödevini yapmadığı için okula gitmek istememekte veya anne babası çocuğun ödevini yapmakta, çocuk öğretmene ödevini yaptığını söylemekte sistematik olarak bu yaştaki çocuğa yalan öğretilmektedir.

Çocuğa ev veya sınıf çalışmalarında görev savma cihetiyle verilen, bu cümleyi 5-10 sefer yaz talimatıyla, yazmaya başlayan çocukta bıkkınlık ve kalıcı yazı bozukluklarına da neden olmaktadır.

Öğretmen açısından Öğrencinin ödevlerin kontrol edilmesi zaman açısından güçleşmektedir. Detaylı ödev kontrolü yapılmadığı, hataları onlarla birlikte düzeltilemediği için ödevler amacına hizmet etmemektedir.

Öğretmenlerin sınıftaki tüm öğrencilere aynı ödevi vermeleri de doğru bir çalışma yöntemi değildir. Ayrıca velilere çocuklarına ev ödevleri konusunda nasıl yardımcı olabilecekleri konusunda bilgi verilmelidir. Üst sınıflar da ödevlerin verilmiş nedenlerini öğrencilere açıklamak lazımdır.

Veliler, alıştırmaya ödevlerinde ilk problemi/soruyu çocuğuyla birlikte çözmeli ve çocuklarının ödevlerini yapmamalıdır veliler öğretmenin ödevleri kontrol edip etmediğini takip etmelidirler. Veliler çocuklarının ödevleri için gerektiğinde çocuklarını ödüllendirmelidirler. Öğretmen ve veliler ödevleri yapmanın öğrencinin sorumluluğu olduğu konusunda onları bilgilendirmelidirler.

Birinci ve ikinci sınıflara giren öğretmenler, öğrencilerine 15-20 dakika içinde yapabilecekleri yazı içermeyen, gözleme dayalı ödevler vermeli, üçüncü sınıflar için bu süre 20-30 dakika arasında olmalıdır. Öğretmenler öğrencilerin yaşadıkları yerleşim yerinin özelliklerini ve aile durumlarını ödev verirken dikkate almalıdırlar. Öğretmenler verdikleri ödevlerin eğlendirici olmasına dikkat etmelidirler. Ders ödevleri 4. Sınıftan itibaren günlük 1 saati geçmeyecek şekilde olmalıdır

Öğretmenler sınıfta bitmeyen konuları ödev olarak öğrencilerine vermemelidirler. Öğretmenler zaman zaman öğrencilerine seçebilecekleri ödevler vermelidirler. Ödevlerde bulmaca, bilmece gibi unsurlara da yer verilmelidir.

11- Kıssadan Hisse Çıkarmalı Eğitim; Kıssadan Hisse çıkarmalı. Eğitim, Nasrettin Hoca'nın Onu çağlar ötesi yapan, insanları güldüren, güldürürken düşündürülen mizahi, mizahi olduğu kadar da dersler veren, öğrencilerin nüktedan olması, hazır cevaplı lığı espri ile karışık ders veren fıkra ve hikâyeler insanların kolay kolay unutamadığı ve ihtiyaç duyduğunda da kullandığı yurdumuzun her yerindeki öğrenciler tarafından beğenilmekte, anlatıldığı zaman da hikâyelerinden dersler çıkarabilmektedir. Nasrettin Hoca hikâyelerinden öğrencilerin olumlu etkilendikleri, muhakeme etme kabiliyetlerinin arttığı, ifade ve beceri güçlerinin ve kelime hazinelerinin geliştiği görülmüştür. Öğrencilerin, önlerindeki kâğıtlara anlatılan hikâye veya fıkralarla ilgili çıkardıkları derslerin neler olduğunu belirten bir düşünce yazısı yazmaları istenmeli, toplanan bu veriler, incelenmeli çıkardıkları dersler ayrı ayrı değerlendirilmelidir.

Kıssadan Hisse çıkarmanın faydaları şöyle sıralanabilir;

Öğrencilere Türk düşünce ve fikir hayatında önemli yer etmiş olan kişilerin anlatıları okunarak, onların mesajlarının iyi anlaşılması, çıkarılacak derslere bağlı olmaktadır. Bu nedenle anlatı olarak seçilen hikâyelerin öğrencilerin sevdiği ve hoşlandığı mesajları içermesi ilginin artmasına neden olacaktır.

Öğrencilerin anlayış ve hayatlarında değişiklikler yapılmak istendiği takdirde, onlara önemli fikir ve düşünce adamlarının hikâye ve eserleri okunup, analiz yapılarak gerekli derslerin çıkarılması ön şart olarak kabul edilmelidir. Bu nedenle fikir ve düşünce hayatının gelişmeye başladığı yıllar olan ilköğretimin ikinci kademe (5. 6 ve 7.) sınıf öğrencilerinin; Nasrettin Hoca'nın hikâyelerinden en üst seviyede yararlanmaları okul yönetimleri ve öğretmenler tarafından sağlanmalıdır. İlköğretim programlarında gerek Hoca'ya ve gerekse diğer Türk büyükleri ve bilge insanların hayat tecrübelerinden süzülerek gelen hikâyelerden de yararlanılmalıdır.

Giderek toplumda yaygınlaşmaya başlayan öfke ve şiddetin yerine halkın espri anlayışı geliştirilerek daha sıcak ve dostane ilişkiler kurulmasına çalışılmalıdır.

Düşünme, eğitiminin öğrencilere kazandırılmasında da Nasrettin Hoca'nın Hikâyelerinden yararlanılmalıdır. Düşünmeden konuşmanın nerede ise alışkanlık haline geldiği toplumumuzda 'düşünerek konuşmak' ve karşısındaki insanları da 'düşünmeye sevk etmek' gibi bir davranışı kazandırmanın en temel yolu bu davranışın eğitimi verilerek yapılmalıdır.

Sınıf yönetiminde düşünen, muhakeme eden, düşündüklerini uygun bir dille sıkılmadan ifade eden ve düşündüklerini yazan bir insan tip yetiştirmek öğretmenlerin temel amacı olmalıdır. Bu amacı gerçekleştirmek için öğretmenlerin kullanması gereken araçlardan biri de Nasrettin Hoca'nın hikâyeleridir. Öğretmenlerin bu kitapları derslerde araç olarak kullanması gerektiği tavsiye edilmektedir.

12- Öğretmen eğitim: Öğretmen eğitim sisteminin temel taşıdır. Öğrenci başarısızlığının, ana nedenlerinden birincisi öğretmenin niteliğidir. Nitelikli öğretmen yetiştiremezseniz nitelikli öğrenci yetiştiremezsiniz. Nitelikli öğretmen; Pedagojik yeterliliğe sahip, genel kültürü iyi, diksiyonu güzel, ve alan bilgisi çok iyi, çocukla iyi iletişim kurabilen öğretmendir. Pedagojik yeterlilik, öğretmenin çocuğu tanıyabilmesi, nabza göre şerbet vermesi, ülke ve yurt genelindeki eğitim ile ilgili gelişen değişen teknolojiyi takip edip uygulayabilmesidir. Pedagoji çocuk psikolojisini, gelişim özelliklerini çok iyi bilmektir. Doğru ölçme ve değerlendirme yapabilmektir pedagoji. Sayabiliriz bunları artırabiliriz.

Eğitim sistemimiz; düşünme, muhakeme etme yeteneği köreltilmiş ezberci sisteme kurban edilmiş düşündüklerini ifade edemeyecek nitelikte öğretmen yetiştiriyor. Eğitim Fakültesinde sınıflarda bir, iki sene sonra öğretmen olacak çocuklara soru soruyorum büyük çoğunluk ilk cümleyi kuruyor cümlelerin sonunu getiremiyor. Niye? Çocuğa sınıfta söz hakkı verilmemiş konuşurulmamış soru sorulmamış. Fırsat imkan eşitliği dediğimiz olaylar sınıfta gerçekleştirilmemiş. Bu öğretmen yarın gittiği zaman ezberci eğitimi devam ettirecektir.

Herkes öğretmen olmalı mıdır veya kimler öğretmen olmalıdır sorusu sistemde önemli bir yer tutmaktadır. Engelli insandan çok iyi bilim insanı, doktor, hakim v.s olabilir ancak öğretmen olamaz. Engelli öğretmen Temel eğitim veya ergenlik çağındaki çocukların olduğu sınıflara sınıfa hakim olabilir mi? Bu nedenle öğretmen seçerken, öğretmenin zeka tipine bakılmalı, demokratik ve özgürlükçü eğitim anlayışı verebilecek kapasiteye sahip mi, çocuk sevgisi taşıyor mu? Fizyolojik yapısına bakılmalı: (çok uzun boylu, çok kısa boylu, kambur, dili kekeme, bedensel özürülü insanlardan öğretmen olmaz). Bunlar eğitim fakülteleri veya öğretmen yetiştiren kurumlara alınmamalı öğretmen olanlar da sistemden elenmelidir.

Bu niteliklere mensup öğrenciler alınmalı ve öğretmen eğitimine tabi tutularak uygulama ağırlıklı (Günümüzde birleştirilmiş sınıflara uygulamaya hiç bir öğretmen adayı gönderilmemektedir) yetiştirilmelidir. Gönderiyoruz il' in merkezindeki en gelişmiş okullara sal çayıra mevlam kayıra. Çocuk gidiyor uygulama öğretmenimiz ne yapacağını da bilmeden bir uygulamadan geçiyor. Hem uygulama az hem teknik olarak yetersiz hem uygulama alanları eksik.

Öğrencileri uygulamaya daha fazla kırsala köylere birleşmiş sınıf eğitimi olan okullara, yatılı okullar da göndermeliyiz, gönderdiğimiz öğrencilerin rehberlik ve denetimleri de tam yapılmalıdır. Atama, mümkün olduğu kadar stajyer öğretmen olarak öncelikle yatılı okullara ve büyük okullara yapılmalı,

6 ay gözlemci öğretmen olarak asil öğretmenlerin yanında eğitime alındıktan sonra görev mahalline gitmelidirler.

13-- İmkan ve Fırsat Eşitliğinin Eğitimde Uygulanması; Bu ilkenin derslerde öğretmenin bütün öğrencilere eşit davranması ve eşit uzaklıkta olması, her çocuğa mutlaka eşite yakın söz hakkı vermesi, Derslerde sürekli parmak kaldıran ve önde outtran çocuklarla dersi işlememesi, dersten koptuğunu gözlemlediği öğrencileri de derse çekmesi onları motive etmesi, öğrencilerin kabiliyet ve yetenek lerinin ortaya çıkarılmasını ve zekalarının bilenmesini sağlayacak düşünme, ifade ve beceri, analiz ve sentez yeteneklerinin gelişmesini ve düşündüklerini güzel bir dille yazmalarını ve ifade etmelerini sağlayacak önemli bir süreci oluşturmaktadır.

14- Somuttan Soyuta, Basitten Zora, Bilinenden Bilinmeyene, Yakından Uzağa eğitim anlayışı, seviyeye uygunluk- çocuğa görelilik; Dersler somut halde materyaller kullanılarak, daha fazla duyu organına hitap edecek şekilde, kullanılacak araç ve gereçler çocuğun yakın çevresinden temin edilerek, öğretmenin sınıfında (laboratuvarında) bazen beraber seviyelerine uygun olarak yapılıp işlenmelidir. Derslerde en fazla dikkat edilmesi gereken ilkelerden biriside çocuğa göreliliktir. Çocuğun seviyesine uymayan altyapısı olmayan konular sırf müfredat gereği formaliteler yerine gelsin diye işlenmemeli onun seviyesine uygun anlayabileceği konular seçilerek işlenmelidir yoksa çocuk derslerden hiçbirşey anlamadan zamanı geçirecektir.

15- Beyin Fırtınası Tekniğinin gereği; Ders işleme tekniği tamamen sorgulama- soru sorma ve her boyuta dikkat çekme üzerine kurulmalı. Her sosyal olayın; psikolojik, sosyolojik, ekonomik, ideolojik vs. gibi boyutlarının bulunduğuna dikkat çekerek çok boyutlu düşünme alışkanlığı kazandırılmalıdır. Öğrencilere çokça konuşma hakkı verilmelidir. Dersler beyin fırtınası tekniğiyle işlenmelidir.

16- Öğrenemeyen öğrenci yoktur, Öğretmeyen öğretmen vardır ilkesi: Öğretmen öğrenciyi çok iyi tanımalıdır .Öğrencisini iyi tanıyan zeka tipini, bilgi seviyesini, duyuşsal özelliklerini motor becerilerini bilen bir öğretmen “nabza göre şerbet vermeyi” bilecek her çocuğun anlama düzeyine ve onun seviyesine uygun bir eğitim vermelidir. Öğretmen sınıfında gerekirse birkaç seviye grubu oluşturarak bir grupla öğretmenli diğer grubu ödevli ama sürekli onlarıda denetleyerek dersleri işlemelidir. Bütün öğrencileri seviyelerine uygun olarak eğitecek hiçbir öğrenci veya grubun dersten kopmasına izin vermeyerek dersleri işlemelidir.

Öğretmenler genelde yanlış olan seviyenin altında kalan öğrencileri dışlayarak ders işleme yoluna gitmektedirler. Bu tutum hem çalışmayan öğrenciye haksızlık hemde yol yöntem bilmemek anlamına gelmektedir. Öğretmen sınıfta iyi ve başarılı öğrencilerle fırsat eşitliği ilkesine uygun ders işlemeli çalışanların önünü açmalı hemde geri öğrencilerin eğitimlerini ihmal etmemelidir. Öğrenemeyen öğrenci yoktur Öğretmeyen öğretmen vardır ilkesi öğretmen merkezli bir eğitim anlayışını da savunmaz. Bu anlayış ve uygulamanın temelinde özelleştirilmiş- bireyselleştirilmiş öğretim yanında seviyesine uygun eğitim verilmesi ve uygulanmasından ibarettir.

17- Öğretimin, Öğretim çocuğu tanımakla başlar ilkesi: Öğretmenin öncelikli görevlerinden birisi çocuğu tanımadır. Öğretmen, bilhassa ilk ve ortaokullarda girdiği sınıftaki öğreninin fizyolojik, psikolojik bilişsel ve duyuşsal özelliklerini tanımalıdır. Öğrencisinin, veli toplantıları ve aile ziyaretleriyle özellikle ilkokullarda ailesini tanımalı çevre incelemeleri yaparak okulu ve okulla ilgili diğer etki gruplarını çok iyi öğrenme lidir. Hayatilik ilkesine uygun çevre veli ve diğer sivil kuruluşların desteğini alan bir öğretmen işin başında eğitim öğretime sağlam temellerle işe başlamış anlamı taşır. Öğretmenin öğrencisini tanıması (kullandığı ilaçları var mı? Sabah karni tok okula geliyor mu? Ailevi sorunları var mı? Köprü altında mı yaşıyor verdiği ödevleri yapabilecek imkanlara sahip mi gibi) başarılı eğitim ve öğretimin diğer bir boyutunu oluşturmaktadır.

18- Formal Yapıda İnfomal öğretim: Eğitim ve Öğretim Formal yapı planlı eğitim öğretim için kullanılan bir ifadedir. Öğretmenler genelde derslerde çok sayıda kural koyup levha halinde duvara asmakta öğrencilerden bu kurallara uymaları istemmektedir. Tabir çaiirse öğretmenler bu kulalları uygulayarak sınıfa çeki düzen vereceklerini sınıfta disiplini sağlayacaklarını sanmakta yaşayan

robotlar oluşturarak öğrenci özgürlüklerini kısıtlamaktadırlar. Bu uygulama sınıfta hiçbir eğitsel amaca hizmet etmeyen daha ziyade öğrencileri huzursuzluğa sevkeden boş uygulamalardır. Öğretmenler öğrencilerle birlikte sadece 1 veya iki kural (derste konuşmama veya sınıfta zamanında grime gibi) koymalı bu kuralların uygulamasında da esnek davranmalı öğrencinin hareket etme, yeme içme, yer değiştirme ve hatta sakız çiğneme gibi ders akışını bozmayan davranışlarını hoşgörülle karşılamalıdır. Kural baskısı olmamalı karşılıklı hoşgörü ve saygıya dayalı özgürlükcü ve demokratik sınıf yönetimi – iklimi anlayışını sınıfta hakim kılarak dersleri zevkli hale getirerek işlemelidir.

19- Yapararak Yaşayarak Eğitim: “Duyarsam unutturum, görürsem hatırlarım ama yaparsam öğrenirim” sözüne uygun, Yapararak ve yaşayarak öğrenme ezberci eğitimi bitirecek bir uygulamadır. Pi sayısının (4.13) nereden geldiğini sorduğum Eğitim fakültesi son sınıf öğrencilerinden aldığım cevap çoğu kez graniç meridiyeninden gelmez gibi ilginç cevaplar olmuştur. Oysa pi sayısı da, bayağı kesirlerde, silinirin hacmi de soyut kavram ve olayların tümü günümüz teknolojisi de kullanılarak sınıf, laboratuvar ortamı veya okul bahçesinde pekala deney, gözlem veya yapararak öğrenilebilir. Bir kez gören ve yapan çocuk bu bilgileri tüm alanlarda transfer yaparak kullanabilir.

20- Kültürümüzde çocuğa bakış; Dayak Cennetten çıkmış, Eti Senin Kemiği Benim, Öğretmenin vurduğu yerde gül biter, Anlayışları, bizim kültür ve inanç dinamiklerimiz arasında yeri asla olmayan ifadelerdir. Çocuk, Allahın bize bir emaneti olarak kabul edilir, aile ve toplumda özel bir yeri vardır. Çocuk aile ve toplumun en kıymetli varlıkları, hayat pınarları ve sevgi pıtırıkları olarak kabul edilmektedir.

Dayak, Türk İslam kültüründe asla eğitim yöntemi olarak tarihin hiçbir döneminde uygulanmamıştır. Namaz kılarken boynuna binen torunu düşmesin diye namazını uzatmış bir peygambere inananlar, dayacağı nasıl seçip uygulayabilirler. Akıl hastalarını yüzyıllarca dayakla tedavi yolunu seçen batının ve oryantalistlerinin üzerimize attığı iftiradan ibaret bu söz ve uygulamaların pedagoji kültürümüzde asla uygulaması veya yeri olmamıştır.

Küstüm çiçeği darbe karşısında içe kapandığı gibi dayakla içe kapanan çocuğu eğitemezsiniz. Bu uygulama yasalarımızcada engellenmiş ve suç Kabul edilmiştir. Dayak çocuk psikolojisini bilmeyen eğitim teknolojilerinden habersiz ve bilgi gücü yetersiz insanların yetersizliklerini gizleyip üstün otoriteler olduklarını göstermek isteyen eğitimcilerin başvurduğu insan onuruna aykırı bir uygulamadır. Kültürümüz sevgi temelli demokratik, özgürlükçü, öğrenciyi merkeze alan bir eğitim anlayışına sahiptir.

21- Merak Temelli Sorgulayıcı Eğitim; Merak temelli sorgulayıcı bir anlayış üzerine kurulan eğitim: Merak, herhangi bir konu ile yakından ilgilenmek nedenlerini niçinlerini yani detaylarını anlamaya çalışmaktır. Sorgulama öğrenmenin temelidir. Konu ile konunun detaylarıyla yakından ilgilenmektir. Konuya, bilişsel enerjiyi yöneltmektir. Merak temelli eğitimde sorgulama vardır. Sorgulama nitelikli ve kalıcı öğrenme oluşturur. Sorgulama analiz ve sentez yapabilme yeteneğinin gelişmesini sağlar. Analiz yapabilme istek ve eğilimi yetenek ister ve kişinin sahip olduğu yetenekleri geliştirir. Analiz yapma konunun detaylarına inmedir. Bütünü parçalara ayırmadır. Sentez ise analiz sonuçlarından, yeni ürünler ortaya koyabilmektir.

Merak ve sorgulamanın olmadığı yerde ezber vardır. Ezber yapan öğrencinin ifade ve beceri yeteneği gelişmez. Ezber sorgulama ve merak temelli olmayan öğrenmedir. Gelen bilgi tekrarlarla kalıcı belleğe depolanır gerektiğin de de kalıp halinde kullanılır. Çocuğun ifade ve beceri yeteneği gelişmez düşünen düşündüklerini ifade edebilen yazıp çizebilen bir insan yetişmez. Ezberci öğrenmede transfer yeteneği de çok zayıf kalır.

Avrupa ülkelerinde Rönesans’la birlikte yavaş yavaş ezbercilikten uzaklaşma başlamış, kişinin kendi aklını etkin hâle getirmesi ilkesinden hareket eden Aydınlanma ile ezberin eğitimdeki payı iyice azaltılmıştır. Ezbercilik sorgulamayan, eleştirmeyen, kendi aklıyla düşünmeyen, kendi gözleri ile görmeyen, yalnızca itaat eden ve evet diyen insan tipini yetiştirmede gerekli katkıyı sağlamış olabilir. (Taşdelen, 2012). Ezber ve sorgulamama üzerine kurulmuş İtaat kültürü, günümüzde bazı cemaat türü akımlar tarafından mankurlaşmış insan yetiştirmek için kullanılmış ve kullanılmaktadır.

Ezberci eğitim sadece gerçek öğrenmeyi engellemekle kalmamakta; öğrencinin bireyselliğini yok etmekte, özgün düşünceyi sınırlamakta ve yerleşik düşünme kalıbına uymayan yeni verilerin değerlendirilmesini engellemektedir. (Özden, 2005)

Ezbersiz Eğitim anlayışı, eğitim teknolojinin öğretime uygulanmasıyla gerçekleşir. Araç ve gereç, her zaman merak uyandırır. Dersler bu nedenle laboratuvarlarda işlenmelidir. Tarih dersi, tarih, edebiyet dersi edebiyat, fizik dersi fizik, müzik dersi müzik laboratuvarlarında işlenmelidir. Ezbersiz eğitimin birinci basamağı her ders öğretmenine ait laboratuvar anlayışıyla düzenlenmiş her derste birbirini tamamlayacak şekilde kronolojik olarak düzenlenen sınıflar oluşturularak dersler bu sınıflarda işlenmeli öğretmen laboratuvarında beklemeli öğrenci sınıf yerine oluşturulan laboratuvarlara gelerek öğretmenin sınıfına girerek dersini işlemelidir.

22- Güncellik ilkesine uygun eğitim; Güncellik lkesinin uygulanmasını en basit şekilde şu örnekle verebiliriz; Kar yağdığı gün, Türkçe dersinde kar yağdı fişinin, resim dersinde karla ilgili resimler, müzikte kar ve kışla ilgili şarkılar, hayat bilgisi dersinde soğuğa karşı alınması gereken tedbirler veya okula aşı geldiği gün sağlık konulu ünitelerin bütün derslerde işlenmesi ve sağlık görevlilerinin beyaz elbiselerle derslere konu anlatımı için davet edilmesi, belirli gün ve haftalarda bu ilkeye uygun dersler işlenmesi ve etkinlikler düzenlenmesidir. Motivasyon olarak hazır olan öğrencileri eğitmek ve öğretim yapmak taşı gediğine oturtmak ve nabza göre şerbet vermek atasözlerinin de gereği olarak güncellik ilkesine uygun öğretim ve eğitim vermek anlamlarına gelir.

Güncellik ilkesi aynı zamanda yurt ve dünya olaylarının sınıfta değerlendirilmesi ve işlenmesidir.

23- Sürekli Öğrenme: Sürekli öğrenme, Örgütteki tüm insan kaynaklarının başta yönetici ve öğretmenler olmak üzere kolektif ve karşılıklı işbirliğine dayanan, birlikte öğrenmeleridir. Birlikte çalışma ve öğrenme kolektif bir zekâ oluşumunu sağlar. Öğrenme bireyin çevresiyle etkileşiminin ürünüdür. Öğrenen, bilgiç insanların oluşturduğu bir çevrede sürekli bir iyileşme değişim ve dönüşüm süreci olduğu görülmektedir. Böyle bir çevre öğrenme için motive edilmiş bir çevredir.

Herkes, sürekli öğrenme, öğrendiklerini karşılıklı etüt ederek uygulama imkânına kavuşur, birbirinden öğrenir ve geleceği yaratma kapasitesine sahip olur. Öğrenen örgütteki bu kolektif öğrenme örgütte öğrenmeyi temel değer haline getirerek örgütte verimliliği artırır.

Okulu öğrenen örgüt, haline getirme, çalışanlarda, değişimi kavrama ve yönetim anlayışındaki değişimleri tespit ve tez zaman uygulama imkânı sağlar.

Sürekli öğrenen örgüt, kendi kendisini, ölçme ve değerlendirme yoluyla, verilere dayalı olarak sürekli yeniler. Verilere-çıktılara bakarak sürecini ve ürününü değerlendirir. Alınan bu dönütler yoluyla yeni vizyon için stratejiler belirler.

Sürekli öğrenme, örgütte sürekli bir hizmet içi eğitim faaliyeti demektir. Her çalışan sürekli okur yenilikleri takip eder, okuduğunu arkadaşları ve öğrencileriyle tartışır ve paylaşır. Öğrenen örgütteki birey düşünür, üretir ve yazar, değişen ve ilerleyen bilgiden haberdar olur değişim ve dönüşüme uyum problemi yaşamaz.

Okullarınöğrenen örgüt haline dönüşmesi için de alan eğitimi almış nitelikli yöneticilere ihtiyaç vardır. Böyle yöneticilerin olduğu okullarda öğretmenlerin entellektüel kapasiteleri sürekli artar, beşerisermaye gelişir okulun fiziki sermayesi iyi kullanılarak kalite artar.

24- Demokraik ve Özgürlükcü Eğitim; Okullarımız demokrasinin, insan hak ve özgürlüklerinin uygulamalarının yaşandığı yerler olmalıdır. Öğretmen ve okul idaresi hak edene ödül hak edenede ceza vermelidir. Ancak cezada çocuk psikolojisine ve fizyolojik seviyesine uygunluk ve adil olunmalı. Her türlü iyileştirici ve tedaviye yönelik çalışmalardan sonra Birincil tür cezalara asala yer verilmemeli cezada adaletli olunmalıdır. Öğrenciye sınıfa, okula ve çevreye kazandırdıkları oranında teşvik ve ödüller verilmelidir. Hak, adalet, özgürlük kavramları okullarda yaşama geçirilmelidir.

Öğrenciler okulda; hak, adalet ve özgürlük gibi kavramların sınıfta, okulda ve çevrede var olduğunu bunlara önem verildiğini yaşayarak öğrenmelidirler. Öğrenciler ve okuldaki bütün çalışanlar arasında güven ve saygı geliştirilmelidir.

Sınıfların ve okulun yönetimi konusunda öğrencilere sorumluluk verilmeli, okul ve sınıfta seçimler özgür iradeye, seçme ve seçilme ilkelerine uygun demokratik olarak yapılmalı, okul meclislerine işlerlik kazandırılmalı, kendilerini ilgilendiren konularda kararlara katılmalı bu uygulamalar sosyal kol faaliyetleriyle gerçekleştirilmeli, Dersler tam bir demokrasi okulu gibi, saygı-sevgi ve tolerans içinde, öğrenci merkezli olarak işlenmeli, öğretmenler her öğrenciye eşit uzaklıkta ve rol model olmalı her öğrenciye istisnasız mümkün olduğu kadar derslerde eşit sürede söz hakkı verilmelidir. Öğrencilerin düşüncelerini ifade edebilmelerine olanak sağlanmalı sürekli olarak parmak kaldıran ve önde oturan öğrencilere söz hakkı verilmemeli öğrencilere eleştiri kültürü kazandırılmalıdır.

Hayat ve kainat kurallı yaşama esası üzerine kurulmuştur. Okul, öğrenciyi itaat etmeye ve uysal olmaya hayatın, okulun ve sınıfın bu kurallarına uymaya zorlar. Özgürlük aslında bireyin kendisiyle ilgili kararları alma ve uygulama, başkalarının veya yakınlarının bu kararlara saygı göstermesi anlamındadır. Çocuğun okulda, çevrede veya evde kurallara saygı göstermesi ve uyması, otoriteye boyun eğmek, doğal olarak başkalarının isteğini yerine getirmek olarak algılanmamalıdır. Eğitim kurumları ve okul; çocuğun eğitiminde ve çocuğun hayatını ilgilendiren konularda çocuğun tercihlerine saygı göstermelidir

SONUÇLAR

Türk eğitim sistemine önerdiğimiz, yapı ve süreç boyutu yeniden yerli bilim insanlarının katılım ve tartışmasına açılmalıdır.

Yeni model olarak sunduğumuz sürecin uygulanması için öncelikli olarak öğretmenlerden, başta okul müdürü olmak üzere Milli Eğitimin her kademesine yönetici yetiştirecek “Yönetici Yetiştirme Seferberliği” başlatılmalı, öğretmen yetiştirme, ödev verme ve çantasız eğitim, yönetimde yerleşme, değerler eğitimi ve yabancı dil eğitimi konularındaki önerilerimiz acilen uygulanmalıdır.

Eğitim sisteminin yapısı; önerilerimiz doğrultusunda başta ilkökul 4. Sınıftan başlaması gereken yönlendirme, seviye sınıflarının uygulanması, sınavların yapılması ve sınavsız sisteme uyumlu hale getirilerek sistem yeniden yapılandırılmalıdır.

KAYNAKÇA

Cornfort. F. M. Republik (1972). P.T the Post Capitalist Society. Oxford. OK: Butterworth-.

Heinemann. s, 38

Tozlu. N. (2003). İnsandan Devlete Eğitim. Yeni Türkiye Yayınları. Eğitim Serisi: 1

Ankara.s. 39.

Fidan. N. ve Erden. M. (1993). Eğitime Giriş. Meteksan Matbaası. Ankara. s.78.

Taşdelen. V. (2012). Eğitimde Ezberleme ve Anlama, Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim, S. 143,

Özden. Y. (2005). Öğrenme ve Öğretme. Pegem A Yayıncılık.7. Baskı s.27. Ankara.